

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETNO—YEAR XVII. June 25. Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sobota, 23. februarja (Feb. 23), 1924. Subscription \$5.00 Yearly

Ovrednosti in uporabljali pravnički: 2657 St. Lawrence Ave.

Office of publication: 2657 St. Lawrence Ave.
Telephone: Lawndale 4833.

STEV.—NUMBER 46.

DOKUMENTI OLJNIH PO- GODB IZGINILI!

Posebna pravna zastopnika ne moreta naprej s svojim delom, ker nima originala Dohenyjevega in Sinclairjevega oljnega najema.

DAUGHERTY SE NE MARA U- KLONITI PRITISKU LASTNE STRANKE.

Washington, D. C. — Predsednikova posebna pravna zastopnika za sodno postopanje v oljnom skandalu Atlee Pomerene in Owen J. Roberts sta bila obvezene, da ni izvirnih listin, potrebni za sodno postopanje, pri rokah.

Pravna zastopnika nima sploh nobenih listin na razpolago. Odsek ima samo fotostatične preprise. In take listine so v pravni terminologiji znane pod imenom "dokazi druge vrste" in niso na sodiščih sprejemljive kot pravovrstna razvidnost.

NAJPREJ ARMADA, PO- TEM DEŽELA, NA- ZADNJE ČLOVEK.

Leavenworth, Kans. — V tajno sebo pred armadna oficirja, poslanca iz Washingtona, bodo sedaj prihajali vojski jetniki, zaprti v Leavenworthski ječi radi prestopkov in zločinov, ki so jih naredili v vojnem času na fronti v tujih deželih, drug za drugim ter povedali vsak svojo povest tako, da bi si naklonili milost pri armadnem predstojništvu.

Zagovornikov ne smejo imeti, niti ne prijateljev ali kakih drugih zastopnikov. Brez vsakega drugega človeka mora vsak jetnik stopiti pred armadna oficira, ki bi jih moral obrati vlaže za predstojništvu. Wheeler je spravil Coolidgevo gospodo in njene z očem namazane zaveznike v velik strah. Pripravljeni so vredi Daughertyja na cesto na željo neustreljivega senatorja iz Montane, in morda bodo namignili še komu drugemu, naj stori tudi tako, če bo Wheeler še nadalje zbiral podatke, ki bi jih moral obrati vlaže za predstojništvu. Wheeler bo medenjeval svoje delo, ce ga ne bodo ustavili s fizično silo. Wheeler je tisti mož, ki vodi sedaj večji del delavnosti na Washingtonski ladi, dočim se stara garda svija in zvija pa gleda, kateri bi se izmaznila javni obsodbi.

Ko je bila vest o Denbyjevi re-signalizaciji objavljena dne 18. februarja, je javnost izvedela, da je prišlo senatorju Borahu na uho, kako je Daugherty barantil z oljnim delnicami. Tako je šel v Belo hišo ter zahteval tamkaj, naj Coolidge prisili Daughertyja izstopiti iz zveznega kabinta. Rekel je predsedniku kar naravnost, da nima narod zaupanja v Daughertyja, nadalje, da bi takšen človek na čelu pravosodnega departmента docela onemogočil zmago na prihodnjih predsedniških volitvah, in da je sedaj čas goden za njegovo ostavko. Coolidge je dal takoj nato poklicati Daughertyja v sobo ter prosil senatorja iz države Idaho, naj ponovi, kar je reklo poprej. Borah je ponovil. Daugherty se je razardil ter dejal, da mu ne more noben senator ukazovati, naj naj stori. Borah je odšel.

Coolidge je potem govoril s po-glavarji stare garde, in nekaj starimi gardskimi, kjer so ga izkušali preveriti, da poda ostavko. Daugherty se jim ni hotel vdati. Oporobil so ga na to, da je stranka v nevarnosti. Toda on je ostal trdovraten. Vedeli so, da bi bil nevarnejši, če bi se sklenil boriti proti njim odprito, pa so se vrnili na kapitol ter območnili.

Ali Wheeler je bil pripravljen na to. Sam se je povabil na prvo dolgotrajno tajno sejo preiskovalnega odsaka, ko je bila razvidnost o tem, kako je Daugherty barantil z oljnim delnicami, pred njimi na dlan. Clani Benkardove trdke iz New Yorka so čakali dve urki v predstobi, ko je odsek za sklenjenimi vrati razpravljali z Wheelerjem o naslednjih korakih in tej zadevi.

Senatorova seja se je pričela o-pondne, in kmalu potem je bilo opaziti, da je bil Wheeler na konferenci s senatorjem Willisom, ki poteguje za Daughertyja. Willis bi rad videl, da bi Wheeler izpostavljal obdobjev v uvodu svoje rezolucije, s katero je zahteval preiskavo, naperjeno proti pravosodnemu tajniku Daughertyju.

(Dalej na 3. strani.)

Preglid dnevnih do- godkov.

Amerika.

Oljni škandal: senatorji so izvedeli, da so izginili vsi važni dokumenti oljnih pogodb.

Lastuina zvezna vlade v pristanišču na vzhodu oddana v tajni najem.

Položaj na Filipinih je zelo resen.

Justični tajnik Daugherty neče resignirati.

Inozemstvo.

Pristaniščni delavci v Angliji nadaljujejo štrajk, ker jim delodajalci še niso dali vsega.

Mussolini je naznani, da bo Reka slovensko anektirana 2. marca.

Zvedenci so dognali, da so kapitalisti v Nemčiji poskrili zlata za šest in pol milijarde mark.

Nemška vlada bi rada nategnila diktaturo.

NAJPREJ ARMADA, PO-

TEM DEŽELA, NA- ZADNJE ČLOVEK.

Leavenworth, Kans. — V tajno sebo pred armadna oficirja, poslanca iz Washingtona, bodo sedaj prihajali vojski jetniki, zaprti v Leavenworthski ječi radi prestopkov in zločinov, ki so jih naredili v vojnem času na fronti v tujih deželih, drug za drugim ter povedali vsak svojo povest tako, da bi si naklonili milost pri armadnem predstojništvu.

Zagovornikov ne smejo imeti, niti ne prijateljev ali kakih drugih zastopnikov. Brez vsakega drugega človeka mora vsak jetnik stopiti pred armadna oficira, ki bi ga obenam njegova sodnica.

Natčnik vojske komisija je major J. H. Stansfield iz Chicago. Drugi član je major F. K. Ross. "Naredili bomo takina priporočila, ki so najboljša za armado, delalo in delčnega moža sa-mega."

Torej predvsem ima ta oficir pred očmi armado, potem delo in šele nazadnje človeka.

HUGHES INNOVA PROTEST- RAL PROTIV PRIMERNIŠKI PREDLOGI

Washington, D. C. — Državni tajnik Hughes je obrazil na-daljne pomislke državnega departmента proti podobnostim predstojede priselnike postavoda-ja ter vročil zbrinjenu odseku za priseljevanje protest od strani romunskega poslanstva. Hughes želi, da bi naj ne bilo v predloženi postavodaji razlikovanja, nad katerim bi se dalo z-pravičenostjo pritožiti Romunski in Italija ugovarjata kvoti na podlagi ljudskega štetja iz leta 1890.

SNUBRA ČETRTA 300 FUNTOV INIMA ŠEST SINOV V JEOL.

Chicago, Ill. — Dekle Pearl Shuler, ki je s šivanko zasnulila \$300, je dobila svojega ženina iz Ukrajine semkaj, a je ta ni več maral, ko je dospel v to deželo, je sicer dobila nazaj tisti denar, ali doživel pa je novo razočaranje. Zasnubil jo je kmet Hecla, ker se mu je smilila. Toda v sledi je izvedela, da tehta ta novi snubači 300 funtov, je star 60 let in ima šest sinov, ki so vsi v za-poru.

COXU SE JE SPET ZAHOTELO PO PREDSEĐNIŠTVU.

Cleveland, O. — Bivši obaški

governor in 1. 1920. poraženi de-

mokratični predsedniški kandidat

James M. Cox je formalno privo-

lil v to, da pride njegov imen-

v vrsto tistih mož, ki se bodo letos

poganjali za službo v beli hiši;

tako je naznani vodstvo demo-

kratice stranke v sredo popoldne-

noč.

Vitoš pride v Ameriko.

Varska, 22. februar. — Bivši mi-

nistrski predsednik Jan Vitoš od-

potuje v začetku aprila v Združene

države, kjer bo "predaval" o

potrebah Poljske.

TAJNI NAJEM ZVEZNE LASTNI- NE V LUKAH.

Vojni tajnik Weeks je oddal vse vladne pomole, pristane in skladišča po atlantskih sredishih za-sebni kompaniji na skrivajo-v na najem.

NAJEMNINSKA POGODEBA JE SKLENJENA ZA DOBO PETIH LET.

Washington, D. C. — Tuk za razkritjem oddaje oljnih rezerv v najem je sedaj prišlo na dan, da so zastopniki zvezne vlade oddali na skrivajo-v zasebeni korporaciji vse pristane, pomele in skladišča v New Yorku, Bostonu in Philadelphia v najem. V celoti mora ta prostor več kakor tri milije in stoji lahko šestintrideset največjih tovornih ladij hkrati na oddanem prostoru.

Po najemninski pogodbi, do katere je prišlo brez vsakršnega razpisja za ponudbe, bo dobila vlada \$156,000 na leto in pa \$6 in dve tretjini vsega zasluka nad \$200,000.

Zasebna najemna družba bo dobila \$50,000 in eno tretjino čistega zasluka nad \$200,000.

Pristani, pomoli in skladišča v New Yorku in Brooklynu, vse to je prineslo lani \$375,000 zasluka.

Zasnubek v Bostonu in Philadelphiji je primeroma ravno toliko.

Kakor v oljnem škandalu tako je tudi v tej zadevi prenos precej zapleten in tajosten.

Vladno lastnino ima danes tvrdka Atlantic Tidewater Terminal Co. v najemu. Tvrdača je bliza inkorporirana po newyorskemu podatku lani v mesecu oktobru.

Vzajemne kompanije imata glavne zasebne \$650,000. Dosej odstotkov ji je zajamčenega čista delička na leto, in kakor je preračunano, bo plačevala dividende po 50 odstotkov, ali \$250,000 na leto.

Doba najemninske pogodbe je dolgočena na pet let, in na podlagi letnega zasluka v znesku po \$250,000 bo naredila \$2,750,000.

Uradniki omenjene tvrdke zatrjujejo, seveda, če, da je vla

da se ne izjavlja, in to je sedaj prvič, da se nekristjanje druzijo z njimi.

Duhoven Francis X. O'Byrne

zankuje poročilo, v katerem je

bilo rečeno, da so Colorumi kato-

lični zvezničet v Fort McKinleyju,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja, ali blizina ameriških zvezničet v Fort McKinleyju,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

ki je toliko uplašila, da je

zadrgala v Manile dne 6. februarja,

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dogovoru. Kopijot se ne vračajo.

Narodnina: Zadnjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago \$5.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri meseca, in za inozemstvo \$5.00.

Nadzor na tem, kar ima stik z letom:

"PROSVETA"

2657-50 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$6.00 per year.

"MEMBER of The FEDERATED PRESS"

Datum v obiskovanju n. pr. (Jan. 21-24) poleg vsega imena na nosilcu pomeni da vam je s tem dnevom potekla narodnina. Ponovite je pravljeno, da se vam ne ustavi list.

BLAGRI VOJNE.

Kaj nam je prinesla vojna? Ako bi na kratko odgovorili, bi rekli: "Dolbove."

S to besedo bi nekaj povedali, pa ne vsega.

Koemat dolg Združenih držav je znašal koncem leta 1922 lepo vsoto \$32,786,715,000. Ali 4.75 krat več kot leta 1912. Tako so povedali, ko so pri desetletnem ljudskem štetju ocenili bogastvo, dolg in davke.

Zakaj se je dolg v tem desetletju tako pomnožil? V tem desetletju se je bojevala svetovna vojna, v katero so bile zapletene tudi Združene države.

Ako bi hoteli plačati kosmati dolg hkrat, tedaj bi moral za vsaka oseba v Ameriki, ženskega ali moškega spola, odražčena ali otrok plačati \$301.56. To je že precej visoka vsota. Lahko se reče, da je tako visoka, da marsikater delavec, ki ne dela skozi vse leto, ne zasluži toliko denarja. Leta 1912 je pa prišlo na vsako osebo le \$70.20 dolga.

Ker imamo poseben sklad za odpalačevanje dolga, naznanjajo, da je od tega dolga plačanih \$1,934,899,000, torej ostane čistega dolga \$30,851,816,000 ali \$283.76 na osebo.

Da v Združenih državah niso šle gospodarske razmere vzlic takemu ogromnemu dolgu na slabo kot v Evropi, učinkujejo razni vzroki.

Predvsem so Združene države obdarovane z izredno velikimi naravnimi zakladi. Producija se vrši v industriji in na polju z najbolj modernimi stroji. Kljub temu pa delava še ni razvita, tako kot bi morala biti. Dežela potrebuje na miljone milij dobrih cest in vodnih kanalov. Ogromna barja so še neosušena in drugje se razprostira pustinja, ki potrebujejo umetnega namakanja. Še železnice niso povsod zgrajene, kjer bi morale biti zgrajene. Vodne sile niso izrabljene itd.

Vseeno pa dolg občutijo delavci in farmarji, čeprav niso gospodarske razmere tako slabe kot v Evropi. Delavcem so povisili mezdo, toda produkti so se za toliko podražili, da je delavec bolje izhajal s pet in dvajset dolarji mezde na teden v letu 1912, kot izhaja danes s šestdeset dolarji tedenske mezde. Ampak delavci, ki zaslužijo po šestdeset dolarjev na teden, so danes tako redki kot bele vrane. Lahko se reče, da je za delavce ta dolg veliko breme. Tako je tudi s farmarji. Prodati morajo vse poceni prekupevalec in meštarjem, kar potrebujejo, morajo pa plačati po visoki ceni. Kako se go di farmarjem, pa priovedujejo številni bankroti farmarjev, katerim so bile prodane farme, ker niso mogli plačevati obresti od vknjiženega dolga.

Privatni bizniški interesi se počutijo dobro kljub temu velikemu narodnemu dolgu.

Se nikdar niso v zgodovini Združenih držav ti bogati privatni bizniški interesi nagromadevali k nakupičenim miljonom nove milijone in tisočake, kot se je to godilo v vojnem in povojskem času in se vrši še zdaj.

Zdi se, da čim večji je narodni dolg, toliko bolje se počutijo privatni bizniški veleinteresi.

Da se bo tem privavnim bizniškim veleinteresom še bolje godilo, priporočata zakladniški tajnik in staro garda v republikanski stranki, da se znižajo direktni davki najbolj bogatih ljudi na 32 do 35 odstotkov. Tudi demokratje so za znižanje direktnega davka bogatim ljudem. Po njihovi zahtevi naj bi maksimalni direktni davek znašal 40 do 44 odstotkov.

Ako staro garda v republikanski stranki in demokratje sodijo po teh priporočilih, tedaj se navadnemu človeku nehote vsiljuje misel, da ti gospodje žele, da bogatini še bolj obogate, reveži pa postanejo še večji siromaki. Kajti logično je, ako bogatini bogate, morajo reveži še bolj obubožati, ker je nemogoče, da bi se povečali dohodki revežev, ako se povišujejo dohodki bogatinov. Zakon v sedanjem gospodarskem sistemu je tak, ako eden bogati in zbira zemeljske zeklade, da več drugih prihaja zaradi tega na beraško palico. Z drugimi besedami to pomeni, da pečica ljudi na stroške miljone broječe ljudske množice prihaja do večjega in večjega premoženja, naobratno pa na miljone broječa ljudska množica obubožava.

Vojna ni la povečala narodnega dolga, ampak ta dolg se skuša odvaliti na ljudstvo. To so blagri vojne.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J.
in čitalcev Prosvete.

Chicago, Kan. — V Kansasu je zdaj še priljivo dela, a najbrže pa bo zastoj 1. aprila.

Na volilni listi za državo Kansas je za prihodnje volitve v novembetu 1924 nov kandidat za govornika. Slovenski in sploh delavci, bodite previdni. Po poklicu je oni dohtar, ki se je izkazal že pogostot kot dobrega kompanijskega in sploh kapitalističnega pomagača. Potem takem ni delavec za delavce. Pa razni drugi glasovi se ališajo o njem, ki pa niso kar niti vabljivi, da bi volili za takega kandidata, vsaj delavci ne. Postavili so ga podjetniki zase, to je vemo, pri tem smo. Dovolj časa je še do volitev, a vendar je treba, da premislite delavce. Voliti nam je treba onega, ki je s nami. M. Davis, sedanji govornik, je farmar, a se je vendar pokazal, da žeti tudi za delavce. Glas moramo dati na volilni dan za takega delavca, ki se je že pokazal, da je za nas. Kar nas odvrača od kandidata, je tudi to, da smo ga videli, kako je nosil masko. Za kaj, ni znano. Znano je pač, da kdor pokriva svoj obraz, niti dobrega ne misli. Posebno za inozemce se tisti niso izkazali dobro, ki so zadnja leta nosili maske na obražih. Unija v Kansasu je zdajni posebno močna, če pa dobimo na stol za novega govornika Slovenski, ki je prijatelj podjetnikov in nasprotnik organiziranega delavstva, bo šlo še to, kar imamo.

Pričel je sosed v vas in mi prinesel list K. S. K. J. "Beri," in rekel, "pa boš videl, kako na prednjiči katoličani in kako čudno zavajajo o nas njih govorniki. Dam jutri čas, vse se je vrnilo v red in lepo," mi je rekel sosed.

Pogledal sem in videl "Naš veliki dan", kako so mojstrosko govorili prav kakor se spodobi, samo naravnost pa niso povedali niti cesar, niti ne, da jih hudo boli, ker neka druga jednota še lepo napreduje, o kateri pa niso rekli, ravno katera je, temveč so se samo hudovali o tistih brašvercih, "to se nasi nasprotinci." Posebno Tone Grdina, ta je mahal po nasprotinikih, ki tako lepo napreduje.

Delavec se držimo na svojih mestih in ako pride čas, da imamo koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.

Za vrednost znamenito samo poznega dr. Steinmetza.

On ni za svoje ogromno delo, ki ga je izvršil, zahteval drugačia kakor

človeku spodobno življenje in posvetovanje tukaj. S tem pa ne mislim reči, da vse znameniti služijo trgovini in bogu denarju.

Najboljši učenjaki služijo znanosti sami, ker vedo, da je ljudstvu koristno in da jih bo isto prej ali sloj hyalešno, čeprav po njih smrti.</

Delavske novice.

(Federated Press.)

Premikači dobili povisek.

Cleveland, O. — Unija železniških premikačev je izvojevala petodstotno povisanje mežde v nevi pogodbi z železniško družbo New York Central lines, zapadno od Buffalo. Pogodba velja eno leto. Stara mežda premikačev je bila \$6.32 dnevno, nova je \$6.64; meseca pomagačev prej \$5.54, zdaj \$6.16.

Vsak dan eden delavce ubit v državi Washington.

Seattle. — Industrije v državi Washington terjajo vsak dan število enega delavca. V mesecu januarju je bilo 32 smrtnih in 163 telesnih negrod. Dvajset delavcev je bilo ubitih v šumah, sticje pri stavbiškem delu in dva v rudniku.

Rudarji prihajajo v Chicago.

Chicago. — Thomas Allinson, upravitelj občinske prenovevalne poroča, da pride vsak teden več tisoč rudarjev iz južnega Illinois, Indiana, Michigan, Kentuckyja, Arkansasa in West Virginije v Chicago iskat drugega dela. Ker takoj ni dela za vse, odhajajo sosedna industrijska mesta in Detroit.

Delavsko vseživljenje.

Des Moines, Iowa. — Delavke strokovne unije, farmarske organizacije in kooperativna družava v državi Iowi so ustanovile delavsko višjo šolo, ki se imenuje Des Moines Labor College. Učni predmeti so slednji: javno govorstvo, delavsko pravo, ekonomija, angloščina, delavska zgodovina, psihologija, tekoči dogodki in praktično računstvo. Vsak predmet za kritike stroškov. — Natančne informacije daje H. Thomas, 306 Sixth Ave., Des Moines, Iowa.

DOKUMENTI OLJNIH POGODEK INGINILLI.

Nadaljevanje s prve strani.)

Willis je potem govoril z Lodgeom, Lenrootom in Curtisom. Wheeler in La Follette sta imela kratki razgovor. In potem je prišel glas, da je pripravljen Wheeler opustiti uvod, da sprejme senat ostanek njegove rezolucije.

Harrison iz države Mississippi je tudi napadel in obdočil republikanske oljne politikarje. Hkrati pa je pral demokratsko oljno skupino. Dejal je, da je pomožni tajnik Theodor Roosevelt ravno skrivljal krov kakov Denby, ter zateval, da bodo vsak uradnik, ki je količaj zapleten v ta nezrečeni skandal, odhalovljen iz službe. Lenroot ni znil nobene. In nato, ki je maloprej stražno grbel in razsajal, je lepo tih sedel na svojem stolu. Harrison je blidčil veliko oljno stranko radi jene gnilobe v njenih uradnih vrstah ter se bahal z Underwoodom, McAdoylem, Ralstonom in Copelandom, češ, da bi vsak izmed naštetih demokratov iziskal predsednika Coolidgea na prihodnjih predsedniških volitvah.

Kabinetna seja se je vrnila ti do dopoldne, in Daugherty se je njej pokazal v svoji najboljši obliki. Bil je zoprn, oduren in klijovalen. Vse je izgledalo, da trpi pod vplivom skrajne nervoznosti.

Okoli kapitola je šel glas, da pride uskočki progresive in bivalci senator iz Washingtona Miles Windexter, ki je sedaj poslanik diliki republike, na mesto oddelega mornaričnega tajnika Denbyja. Ali tisti govorici se je menjalo vse. Poindexter je tako lab kakor Denby in bi bil letos izvoljen v zelo veliko napotje. Razkrivite, da je mornarica pri pod tajanstvenem odstopelega Denbyja v obupno stanje, je vplival kakor mrelj eurek na polno igranje. Zato je skoro gotovo, da bo nastavljen tajnik, ki ima nekaj pojma o potrebah mornarice.

Pa naj bodo mahinacije zvezne administracije v prihodnjih petih letih take ali take glede na oljno politiko in sodno postopanje,

tukaj je lahko uverjena, da je senator Wheeler iz Montane odzaval, da bo nastavljen tajnik, ki ima nekaj pojma o potrebah mornarice nadaljevala.

Bavarske volitve v aprilu.

Berlin, 22. februar. — Bavarska

kabinet se razpusti 5. aprila in

akej nato se vrne volitve novih volancov.

Film o reševanju v rudnikih.

(Jugoslov. oddelek F. L. L. S.)

Pripravlja se kinematografski film, ki pedo nasorno niko o modernih metodah reševanja in prve pomoci v rudnikih. Te metode so one, ki jih priporoča federalni rudniški urad. Film se bo povsod razširil premogarjem, in nazorni pouk, ki ga bodo in ajo, ga spali, bo brezvonom prispek k ohranitvi mnogih tisoč življenj.

Stroški za ta film nosi Captain Stuyvesant Peabody iz Chianga, ki je neprav tako filma ponudil rudniškemu uradu, da s tem počasti spomin svojega pokojnega očeta, ki je tokom vojne bil podružnatev rudniškega urada.

Rudniški urad je rad sprejet to ponudbo, kajti že od zdavnaj je bilo potreba filmskih načinov za delo v rudnikih.

Vse dan eden delavce ubit v državi Washington.

Seattle. — Industrije v državi Washington terjajo vsak dan število enega delavca. V mesecu januarju je bilo 32 smrtnih in 163 telesnih negrod. Dvajset delavcev je bilo ubitih v šumah, sticje pri stavbiškem delu in dva v rudniku.

Rudarji prihajajo v Chicago.

Chicago. — Thomas Allinson, upravitelj občinske prenovevalne poroča, da pride vsak teden več tisoč rudarjev iz južnega Illinois, Indiana, Michigan, Kentuckyja, Arkansasa in West Virginije v Chicago iskat drugega dela.

Ker takoj ni dela za vse, odhajajo sosedna industrijska mesta in Detroit.

Delavsko vseživljenje.

Des Moines, Iowa. — Delavke strokovne unije, farmarske organizacije in kooperativna družava v državi Iowi so ustanovile delavsko višjo šolo, ki se imenuje Des Moines Labor College. Učni predmeti so slednji: javno govorstvo, delavsko pravo, ekonomija, angloščina, delavska zgodovina, psihologija, tekoči dogodki in praktično računstvo. Vsak predmet za kritike stroškov. — Natančne informacije daje H. Thomas, 306 Sixth Ave., Des Moines, Iowa.

DOKUMENTI OLJNIH POGODEK INGINILLI.

Nadaljevanje s prve strani.)

Willis je potem govoril z Lodgeom, Lenrootom in Curtisom. Wheeler in La Follette sta imela kratki razgovor. In potem je prišel glas, da je pripravljen Wheeler opustiti uvod, da sprejme senat ostanek njegove rezolucije.

Harrison iz države Mississippi je tudi napadel in obdočil republikanske oljne politikarje. Hkrati pa je pral demokratsko oljno skupino. Dejal je, da je pomožni tajnik Theodor Roosevelt ravno skrivljal krov kakov Denby, ter zateval, da bodo vsak uradnik, ki je količaj zapleten v ta nezrečeni skandal, odhalovljen iz službe. Lenroot ni znil nobene. In nato, ki je maloprej stražno grbel in razsajal, je lepo tih sedel na svojem stolu. Harrison je blidčil veliko oljno stranko radi jene gnilobe v njenih uradnih vrstah ter se bahal z Underwoodom, McAdoylem, Ralstonom in Copelandom, češ, da bi vsak izmed naštetih demokratov iziskal predsednika Coolidgea na prihodnjih predsedniških volitvah.

Kabinetna seja se je vrnila ti do dopoldne, in Daugherty se je njej pokazal v svoji najboljši obliki. Bil je zoprn, oduren in klijovalen. Vse je izgledalo, da trpi pod vplivom skrajne nervoznosti.

Okoli kapitola je šel glas, da pride uskočki progresive in bivalci senator iz Washingtona Miles Windexter, ki je sedaj poslanik diliki republike, na mesto oddelega mornaričnega tajnika Denbyja. Ali tisti govorici se je menjalo vse. Poindexter je tako lab kakor Denby in bi bil letos izvoljen v zelo veliko napotje. Razkrivite, da je mornarica pri pod tajanstvenem odstopelega Denbyja v obupno stanje, je vplival kakor mrelj eurek na polno igranje. Zato je skoro gotovo, da bo nastavljen tajnik, ki ima nekaj pojma o potrebah mornarice nadaljevala.

Bavarske volitve v aprilu.

Berlin, 22. februar. — Bavarska

kabinet se razpusti 5. aprila in

akej nato se vrne volitve novih volancov.

Film o reševanju v Rudnikih.

(Jugoslov. oddelek F. L. L. S.)

Pripravlja se kinematografski film, ki pedo nasorno niko o modernih metodah reševanja in prve pomoci v Rudnikih. Te metode so one, ki jih priporoča federalni Rudniški urad. Film se bo povsod razširil premogarjem, in nazorni pouk, ki ga bodo in ajo, ga spali, bo brezvonom prispek k ohranitvi mnogih tisoč življenj.

Stroški za ta film nosi Captain Stuyvesant Peabody iz Chianga, ki je neprav tako filma ponudil Rudniškemu uradu, da s tem počasti spomin svojega pokojnega očeta, ki je tokom vojne bil podružnatev Rudniškega urada.

Rudniški urad je rad sprejet to ponudbo, kajti že od zdavnaj je bilo potreba filmskih načinov za delo v Rudnikih.

Vse dan eden delavce ubit v državi Washington.

Seattle. — Industrije v državi Washington terjajo vsak dan število enega delavca. V mesecu januarju je bilo 32 smrtnih in 163 telesnih negrod. Dvajset delavcev je bilo ubitih v šumah, sticje pri stavbiškem delu in dva v Rudniku.

Rudarji prihajajo v Chicago.

Chicago. — Thomas Allinson, upravitelj občinske prenovevalne poroča, da pride vsak teden več tisoč rudarjev iz južnega Illinois, Indiana, Michigan, Kentuckyja, Arkansasa in West Virginije v Chicago iskat drugega dela.

Ker takoj ni dela za vse, odhajajo sosedna industrijska mesta in Detroit.

Delavsko vseživljenje.

Des Moines, Iowa. — Delavke strokovne unije, farmarske organizacije in kooperativna družava v državi Iowi so ustanovile delavsko višjo šolo, ki se imenuje Des Moines Labor College. Učni predmeti so slednji: javno govorstvo, delavsko pravo, ekonomija, angloščina, delavska zgodovina, psihologija, tekoči dogodki in praktično računstvo. Vsak predmet za kritike stroškov. — Natančne informacije daje H. Thomas, 306 Sixth Ave., Des Moines, Iowa.

DOKUMENTI OLJNIH POGODEK INGINILLI.

Nadaljevanje s prve strani.)

Willis je potem govoril z Lodgeom, Lenrootom in Curtisom. Wheeler in La Follette sta imela kratki razgovor. In potem je prišel glas, da je pripravljen Wheeler opustiti uvod, da sprejme senat ostanek njegove rezolucije.

Harrison iz države Mississippi je tudi napadel in obdočil republikanske oljne politikarje. Hkrati pa je pral demokratsko oljno skupino. Dejal je, da je pomožni tajnik Theodor Roosevelt ravno skrivljal krov kakov Denby, ter zateval, da bodo vsak uradnik, ki je količaj zapleten v ta nezrečeni skandal, odhalovljen iz službe. Lenroot ni znil nobene. In nato, ki je maloprej stražno grbel in razsajal, je lepo tih sedel na svojem stolu. Harrison je blidčil veliko oljno stranko radi jene gnilobe v njenih uradnih vrstah ter se bahal z Underwoodom, McAdoylem, Ralstonom in Copelandom, češ, da bi vsak izmed naštetih demokratov iziskal predsednika Coolidgea na prihodnjih predsedniških volitvah.

Kabinetna seja se je vrnila ti do dopoldne, in Daugherty se je njej pokazal v svoji najboljši obliki. Bil je zoprn, oduren in klijovalen. Vse je izgledalo, da trpi pod vplivom skrajne nervoznosti.

Okoli kapitola je šel glas, da pride uskočki progresive in bivalci senator iz Washingtona Miles Windexter, ki je sedaj poslanik diliki republike, na mesto oddelega mornaričnega tajnika Denbyja. Ali tisti govorici se je menjalo vse. Poindexter je tako lab kakor Denby in bi bil letos izvoljen v zelo veliko napotje. Razkrivite, da je mornarica pri pod tajanstvenem odstopelega Denbyja v obupno stanje, je vplival kakor mrelj eurek na polno igranje. Zato je skoro gotovo, da bo nastavljen tajnik, ki ima nekaj pojma o potrebah mornarice nadaljevala.

Bavarske volitve v aprilu.

Berlin, 22. februar. — Bavarska

kabinet se razpusti 5. aprila in

akej nato se vrne volitve novih volancov.

Film o reševanju v Rudnikih.

(Jugoslov. oddelek F. L. L. S.)

Pripravlja se kinematografski film, ki pedo nasorno niko o modernih metodah reševanja in prve pomoci v Rudnikih. Te metode so one, ki jih priporoča federalni Rudniški urad. Film se bo povsod razširil premogarjem, in nazorni pouk, ki ga bodo in ajo, ga spali, bo brezvonom prispek k ohranitvi mnogih tisoč življenj.

Stroški za ta film nosi Captain Stuyvesant Peabody iz Chianga, ki je neprav tako filma ponudil Rudniškemu uradu, da s tem počasti spomin svojega pokojnega očeta, ki je tokom vojne bil podružnatev Rudniškega urada.

Rudniški urad je rad sprejet to ponudbo, kajti že od zdavnaj je bilo potreba filmskih načinov za delo v Rudnikih.

Vse dan eden delavce ubit v državi Washington.

Seattle. — Industrije v državi Washington terjajo vsak dan število enega delavca. V mesecu januarju je bilo 32 smrtnih in 163 telesnih negrod. Dvajset delavcev je bilo ubitih v šumah, sticje pri stavbiškem delu in dva v Rudniku.

Rudarji prihajajo v Chicago.

Chicago. — Thomas Allinson, upravitelj občinske prenovevalne poroča, da pride vsak teden več tisoč rudarjev iz južnega Illinois, Indiana, Michigan, Kentuckyja, Arkansasa in West Virginije v Chicago iskat drugega dela.

Ker takoj ni dela za vse, odhajajo sosedna industrijska mesta in Detroit.

Delavsko vseživljenje.

Des Moines, Iowa. — Delavke strokovne unije, farmarske organizacije in kooperativna družava v državi Iowi so ustanovile delavsko višjo šolo, ki se imenuje Des Moines Labor College. Učni predmeti so slednji: javno govorstvo, delavsko pravo, ekonomija, angloščina, delavska zgodovina, psihologija, tekoči dogodki in praktično računstvo. Vsak predmet za kritike stroškov. — Natančne informacije daje H. Thomas, 306 Sixth Ave., Des Moines, Iowa.

DOKUMENTI OLJNIH POGODEK INGINILLI.

Nadaljevanje s prve strani.)

Willis je potem govoril z Lodgeom, Lenrootom in Curtisom. Wheeler in La Follette sta imela kratki razgovor. In potem je prišel glas, da je pripravljen Wheeler opustiti uvod, da sprejme senat ostanek njegove rezolucije.

Harrison iz države Mississippi je tudi napadel in obdočil republikanske oljne politikarje. Hkrati pa je pral demokratsko oljno skupino. Dejal je, da je pomožni tajnik Theodor Roosevelt ravno skrivljal krov kakov Denby, ter zateval, da bodo vsak uradnik, ki je količaj zapleten v ta nezrečeni skandal, odhalovljen iz službe. Lenroot ni znil nobene. In nato, ki je maloprej stražno grbel in razsajal, je lepo tih sedel na svojem stolu. Harrison je blidčil veliko oljno stranko radi jene gnilobe v njenih uradnih vrstah ter se bahal z Underwoodom, McAdoylem, Ralstonom in Copelandom, češ, da bi vsak izmed naštetih demokratov iziskal predsednika Coolidgea na prihodnjih predsedniških volitvah.

Kabinetna seja se je vrnila ti do dopoldne, in Daugherty se je njej pokazal v svoji najboljši obliki. Bil je zoprn, oduren in klijovalen. Vse je izgledalo, da trpi pod vplivom skrajne nervoznosti.

Okoli kapitola je šel glas, da pride uskočki progresive in bivalci senator iz Washingtona Miles Windexter, ki je sedaj poslanik diliki republike, na mesto oddeleg

Zadnji rok za hitro naturalizacijo bivših vojakov.

(Jugoslov. oddelek F. L. I. S.)

Glasom posebnega zakona od 19. julija 1919 smemo inozemci, ki so služili tekom svetovne vojne v ameriški vojski ali mornarici,

biti naturalizirani ob izredno o-

lagajanem naturalizacijskem postope-

panju. Veljavnost tega zakona po-

teče dne 3. marca tega leta. Radi

tega se priporoča veteranom, ki

niso še ameriški državljanji, naj

se pošljurijo, ako hočejo dosegči u-

način.

Njim bi treba imeti prvega pa-
pirja, ki treba dokazati petletne
ga bivanja v Združenih državah,

smejo vložiti prošnjo za naturali-
zacijo v kateremkoli sodišču in se
njihova prošnja končno reši lah-
ko takoj, ne da jih je treba ča-
kat 90 dni do končnega zasliša-
nja. Vse, kar je treba, je častna
odprtstva od vojske ali morna-
riče in dve priči, ki naj potrdita
njegovo identiteto.

Vodja naturalizacijskega urada
v New Yorku, Chief Naturaliza-
tion Examiner M. A. Sturges, o-

GOSPA SILVIJA.

Spisal IVO SORLI.

(Konec.)

Vidite, gospodiča, — pa vam moram že spet nckaj podreti, se je nasmehnil Kopar. Da je dobra mati, to niti tako zaduha ni! Dobra mati — to je pri nas že navada, to je takoreč posledica "mijesje". Da bi bila gospa Silvija izjemno dobra žena, bi bilo več! Toda — bogme, da nisem prej prišel na to misel! se je udaril po čelu in se zasmehal. S tem bi se dal pri gospo Silvijo celo res, kaj opraviti. In ubogemu Jožku bi človek iz dne sreča privoščil!

Ela — ga je gledala.

O, da! je rekel veselo. Vi seveda ne razumeš. Čakajte! Komisar Stanza — saj ga poznaš! — mož, ki je prepotoval poi sveta, celo jače na tem: Francuzinja — seveda ne Parizanka francoskih romanov — najboljša soprona, Nemka najboljša gospodinja, Slovanka najboljša mati: Francuzinja radi moža zanemara celo otroke, Nemka radi cmokov moža in otroke, Slovanka radi otrok vsaj moža, pravi on. Beseda niso kar tako, in jaz stopim pred gospo Silvijo in ji porečem: Gospa Silvija, ustvarite nam — slovansko soprono!

Vi se norčujete! je temno odgovorila Ela. Tega Silvija pa spet ne zaslutiš!

Norčujem! Ne, prav, gotovo ne — kvečemu žalim se. Toda vi, gospodiča ste, oprostite, res vedno nekoliko preved natančni. In pa tako hudo tragedi! ... Pa res ni vroča, vsaj tako! ... Vidite, in ravno s tem spravite slovaka moje vrste v nekake norčije, ki morda niti na mestu niso ... Toda saj mi ne boste zamerili, gospodiča, kaj ne? To vsaj veste, da sem iskren prijatelj tudi vam! Z bogom, gospodiča Ela!

8.

Otroka sta se v kotu tihu in mirno igrala s kockami. Okna na vrt so bila široko odprta in Zevnik je z blaženim nasmehom strmel zdaj tja ven v ta modrozlati dan, zdaj se osri na otroka in zbiljalo njuno ljubko zlobudranje.

Ti, Ladko, pojdi poklicat mamico in reši, da sem želen! se je zdaj oglašal.

Toda že je gospa Silvija sama vstopila s čašo limonade v rokah in jo ponudila bolniku. Potem je sedla k njemu na posteljo, privzdignila mu glavo in pustila roko pod no.

O, kako je svet lep! je zadrhtel on čez hip. Trebe je stopiti 'pred vrata groba', da človek to občuti! In potem občuti tudi, kako smrtno majhno je vse to, za kar se tolike puljje ljudje: čast, bogastvo, moč. Streha nad glavo, ta ljubi vsekdanjan kruh in malo gorki ljubzeni okrog tebe — vse drugo je ničeval! ... Res, da mi že doslej ni bilo mnogo za več — a zdi se mi, da sem zdaj ozdravljen še tega. In ko sem ležal tu uro za uro in si vtišnil v spomin menda za vsej že prav vsako ptičico na tem stropu tu gori nad seboj, sem si začel, da bi si prav tako za vedno zapomnil tudi to globoko spoznanje. Toda seveda — mogoče samo bolan in oslabljen organizem vidi svet in življenje tako ... tako oako vse, a ravno zato tem bolj polno ...

O, Jožko, saj jaz sem zdrava, pa vidim zdaj tudi tako — svet in življenje, je vzdihnila Silvija. Kaj se je brigal svet, kaj se je brigalo življenje za to, kar se je zdaj teh dolgih pet tednov vrnilo tu notri med temi širimi stenami! ... Kopar pravi, da so sicer vpraševali ... toda de bi bilo končalo drugače — kaj bi bilo nujn! ...

In kaj bi bilo — tebi! se je nasmehnil Zevnik. Začudil se je sam sebi, da je vprašal glasno in žal mu je bilo. In ko je zdaj naglo vzdignila glavo in ga pogledala s tako žalostnimi očmi, ga je bilo sram. Zakaj naj bi bil iz vsega, kar je bilo prej, tudi imel pravico do prašanja in vsega, kar je bilo v njem — te težke zadnje čase je bila njena vdanost prevelika in preiskrena, da bi ne bil moral vsaj v srcu če ni mogel v glavi, črtni vrečki, kar je bilo ... magari z zavestjo, da žalibog je kmalu začne nov račun ...

O, Jožko, saj vem, da sem zaslukila tudi to! je zahtela. Toda, če bi mi sedaj moral pogledati v src — —

Saj nisem mislil tako, saj sem se hotel le pošaliti! jih hitel in ji gladil solzno lice.

O, ne taji — ni treba tajiti, saj same vam, da mi ne moreš še prav varjeti! je vzdružela. Toda celo tako ... celo kljub vsemu se motis ... Ne samo zdaj — vedno bi mi bil labko pogledal v src ... Celo če bi bil kdaj videl še kaj tam hotri, si zavno ti preved razumen, da bi ne bil vedel, kako so to same sence ...

O, pa ravno v tem pogledu te nisem imel nikdar na sumu! Glej, glej — vendarle ... vsaj — sence ...

Smehljal se je, a v srcu je le začutil nepristojno prisotenje. Ona pa ga je gledala z začutim denini očmi.

Toda kaj si mi drugega mogoč očitati? je vsekliknila čez hip. Zakaj to vem, to sem dobro občutila, da nisi bil zadovoljen z mano, da si bil na tihem morda celo nesrečen ... Toda jaz sem mislila, da me v srcu sumničam ... in da si bil samo preponosen, da bi bil rekel ... Mislila sem, da si trpel samo zato, ker sem bila rada med tjudmi ... morda prečel rada ...

Ne radi tega, se je resno nasmehnil. Nego zato, ker si bila med temi ljudimi preveč doma ... In doma preveč med ljudmi ... Vsaj, kar se mene niste ... Merila si me vedno z istim merilom ka-

ker druge ljudi ... Vzela si tega, vzela onega, pa mene in — primerjala ... Da merila in tehtala ... Pa da me razumem: ne da bi se bil tega merjenja in tehtanja hal, čeprav je neprijeten občutek, da nisi nič drugega nego trda centimetrska polica ali mrzla utež. Ampak zavest sem imel, da je račun od vseh začetkov zgrešen in vedno tebi na kvar ... Ali ne čutis, kaka mora biti razlika, če sodi razum — in te celo neprijazen in nerazumen razum — ali pa če sodi gorko sreč?

Gledala ga je, gledala, in brezkončno žalostne so ji bile oči. Naenkrat se je vrgla k njemu in je skoro kriknila:

O, Jožko, saj nisem bila sama kriva! Saj nisem niti sluhila, kaj si mi! Zdaj sele, zdaj, ko sem te že obupno držala za roko, ker si hotel oditi, sem občutila ... Kakor če naenkrat sredi temene noči blisk razvjetli sobo: Ti tam na postelji, ta dva nedolžna otročička in jaz ... in sicer nič drugega na vsem božjem svetu ...

Da, razumem — če si se spomnila otrok, ki ostaneta brez očeta ... Ne zato sicer, da bi bili padli naravnost v siromaštvo, ker toliko sem že poskrbel za vas; toda dovolj žalostno je, če otrok izgubi onega, kateri — —

Na, ne zato — žakaj, da ti razložim! ga je nestrnpo ustavila. Saj sama ne vem ... A na to prav gotovo nisem mislila ... Ne, saj sploh nisem mislila, da umreš, videla sem, da je to nemogoče ... Ampak to sem občutila, da naju veže — saj tudi otrok sem v tistih najtrašnejših trutnikov popolnoma posibilna — čutila sem, da naju spaja tisoč in tisoč vez ... da, skoro telesno nem jih čutila in čutila tudi, da so do vseh mej napete — —

Torej tudi, da lahko vsak hip podijo, je dopolnil, ko je strmeč pred se dolgo iskalas izrakov. Ne pomaga vse nič — smrt je vendar velika stvar in vsak, ki je tam blizu, jo mora čutiti, če je prav ne verjam, da je tu ...

Da, da, jaz je res nisem čutila, smrt same namreč! se je trudila, da razloži. Ne strahoto smrti, strahoto — slovesa sem občutila, vidiš! je vsekliknila kakor olajšana. Ali me razumeš?

O, pa kako te razumem! se je dobrodušno nasmehnil. In čeprav bi malo bolj filistinsku človeku od mene, ki bi te tako dobro ne razumel kakor te razumem jaz, ta tvoga čustva oh smrtni postelji mož morda! Še ne bila dovolj, da, celo kako malo dovolj — —

Toda kako, zakaj? se je plašno začudila.

Hm, to je tebi malo težko razložiti, se je zasmehjal. Razložiti ti, kako si tudi v tem "živiljenskem položaju" ostala zvesta — sebi ... No, meni je to dovolj. Nekako kakor je tudi že dovolj če kristjan krščansko živi iz strahu pred posmrtnimi kaznimi in ne le zaradi lepotne ednosti same ... Občilo te je veliko spoznanje, ki ti bo pomnilo — da, temu se trdno nadejam — ki ti bo pomnilo, kar drevesu korenike; zavest, da si nökam vasišena ... Rastezaj svojo vejo kakor hodeči široko tja ven, pusti celo, da še tuj popotnik pobere rdeči sad, ki je padel s teh vej — dovolj je, če v zadnjem vrščiku občutiš, da si iz tal izstrigana, če niso tvoje korenine več v njih ... In glej — jaz sem človek, ki ga je kar sram preveč govoriti o sebi v takih stvarach; niti ne moram, da naj ti bom jaz sam ta tla — bodimo ti vsi, jaz in otroka in ... in še ti sama zraven: vsaj tvoja družina ...

Naj bol! je nekako resignirano vzdihnila. Toda sdi se mi vseeno, da mi delač krivico, če misliš, da doslej nisem čutila tako ...

O, doslej, ljube Silvija, a! bila še najbolj podobna onim oleandom, s katerimi dunajski gostilničarji "ustvarjajo" svoje vrte pred hišo, se je spet zasmehjal in jo potegnil k sebi. In to ne samo zato, ker si bili tudi tebe lahko postavili, kamor bi bili hotelj, — razen v senco aveda — ne da bi dajala kaj manj evetja; nego že posebno zato, ker si prav hitela biti takšno "prenesljivo" drevo ... V mojem čebru kajpak ... je nadaljeval s presereno veselostjo. Toda Bogu vsemogodenemu se je zahotel, da so koreninice (ne da so same vedeči kdaj) prodriče skozi dno ... In ko je jaz sem človek, ki ga je kar sram preveč govoriti o sebi v takih stvarach; niti ne moram, da naj ti bom jaz sam ta tla — bodimo ti vsi, jaz in otroka in ... in še ti sama zraven: vsaj tvoja družina ...

Naj bol! je nekako resignirano vzdihnila. Toda sdi se mi vseeno, da mi delač krivico, če misliš, da doslej nisem čutila tako ...

O, doslej, ljube Silvija, a! bila še najbolj podobna onim oleandom, s katerimi dunajski gostilničarji "ustvarjajo" svoje vrte pred hišo, se je spet zasmehjal in jo potegnil k sebi. In to ne samo zato, ker si bili tudi tebe lahko postavili, kamor bi bili hotelj, — razen v senco aveda — ne da bi dajala kaj manj evetja; nego že posebno zato, ker si prav hitela biti takšno "prenesljivo" drevo ... V mojem čebru kajpak ... je nadaljeval s presereno veselostjo. Toda Bogu vsemogodenemu se je zahotel, da so koreninice (ne da so same vedeči kdaj) prodriče skozi dno ... In ko je jaz sem človek, ki ga je kar sram preveč govoriti o sebi v takih stvarach; niti ne moram, da naj ti bom jaz sam ta tla — bodimo ti vsi, jaz in otroka in ... in še ti sama zraven: vsaj tvoja družina ...

Vedno so me že držale — kar se tebe tiče! In ti mi venomer delač krivico! je vsekliknila strastno. Vedno sem te ljubila — morda drugače nego bi bil — težke zadnje čase je bila njena vdanost prevelika in preiskrena, da bi ne bil moral vsaj v srcu če ni mogel v glavi, črtni vrečki, kar je bilo ... magari z zavestjo, da žalibog je kmalu začne nov račun ...

O, Jožko, saj vem, da sem zaslukila tudi to! je zahtela. Toda, če bi mi sedaj moral pogledati v src — —

Saj nisem mislil tako, saj sem se hotel le pošaliti! jih hitel in ji gladil solzno lice.

O, ne taji — ni treba tajiti, saj same vam, da mi ne moreš še prav varjeti! je vzdružela. Toda celo tako ... celo kljub vsemu se motis ... Ne samo zdaj — vedno bi mi bil labko pogledal v src ... Celo če bi bil kdaj videl še kaj tam hotri, si zavno ti preved razumen, da bi ne bil vedel, kako so to same sence ...

O, pa ravno v tem pogledu te nisem imel nikdar na sumu! Glej, glej — vendarle ... vsaj — sence ...

Smehljal se je, a v srcu je le začutil nepristojno prisotenje. Ona pa ga je gledala z začutim denini očmi.

Toda kaj si mi drugega mogoč očitati? je vsekliknila čez hip. Zakaj to vem, to sem dobro občutila, da nisi bil zadovoljen z mano, da si bil na tihem morda celo nesrečen ... Toda jaz sem mislila, da me v srcu sumničam ... in da si bil samo preponosen, da bi bil rekel ... Mislila sem, da si trpel samo zato, ker sem bila rada med tjudmi ... morda prečel rada ...

Ne radi tega, se je resno nasmehnil. Nego zato, ker si bila med temi ljudimi preveč doma ... In doma preveč med ljudimi ... Vsaj, kar se mene niste ... Merila si me vedno z istim merilom ka-

pozrja take veterane, da bo Hon. James A. Donegan, Clerk of the Supreme Court v New York County, sprejet njihove prošnje za naturalizacijo v slednjih dneh: 25, 26, 27, 28 in 29. februarja in 3. marca. Naj se prosile prijava v teh dneh ob 9. uri znotraj v sobi št. 304 (Hall of Records) z dve mači, državljancu na gori so bili tudi tepeči, kajti dostikrat se je zgodilo, da so imeli dragocene spise in ogromne zbirke rokopisov za podkrovje. Odkar so jim drugi povedali, da so rokopisi dragocene, posti, jih bolj čuvajo.

Kar se tiče drugih mest, naj se interesiranci poštejo na sodošči ali v najbližjem naturalizacijskem uradu za primeren dan za vložitev prošnje.

Athos — Sveta gora.

Na najvzhodnejšem izmed treh polotokov, ki segajo iz Macedonije južno v Egejsko morje, je piramidi podobna gora Athos, ki so jo do 19. stoletja še zvali Akte. Na vrh vodijo 6350 stopnje visoke marmornate stopnice, z vrha katerih se ob solnčnem zapadu vidi preko Egejskega morja na planjave nekdaj Troje, v jutru pa belo obzidje na zapadu slemens gore Olimp, kjer so nekaj prebivali grški bogovi. To je polotok, kjer je nekaj persijski Kserks, leta 480 pred Kr. šel s svojo vojsko nad Grke. Polotok, ki je dvajset milij dolg in štiri do sedem milij širok, ter je po goru tudi nazivan Athos, je znaten iz mnogih ozirov. Njega rastlinstvo je naravnost razkošno, narava slikovita in starodavno poslopij del na drevu, ki pride na otočki v srednjem veku.

Blečina nasili, ohraniti bolj organ v miru, ter tako največje pripomore do zdravja. Toda, če organ ne sme mirovati! Potem pa prenemnost bolnika strašne muke! A narava je skrbna in je poskrbela za vsak srečniški.

Nekaj bolj nekaj bol ranjenega sreča! Preko zalednih običajnih srčnih udarjev je s pljuči. Dobrašen del bo zbolel bol ranjenega sreča!